

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลของโปรแกรมพลังใจสร้างได้ต่อการรับรู้และยอมรับต่อภาระการ
ดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาของผู้ดูแล
กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยใน สถาบันราชานุกูล

EFFECTS OF THE EMPOWERMENT PROGRAM TO
PERCEPTION AND ACCEPTANCE OF CAREGIVER'S BURDEN
IN CAREGIVING THE DEVELOPMENTAL AND INTELLECTUAL
DISABILITIES CHILDREN : A CASE OF INPATIENT NURSING
GROUP, RAJANUKUL INSTITUTE.

โดย

นางสาวปรารถนา พรหมวัง

นายโสภณ สวัสดิ์

นางปริณดา บัวสุวรรณ

ภารกิจด้านการพยาบาล สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต

กระทรวงสาธารณสุข

บทคัดย่อภาษาไทย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Two-group pretest-posttest design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพลังใจสร้างได้ต่อการรับรู้และยอมรับต่อภาระของผู้ดูแลด้านปริมาณเวลาที่ใช้และด้านระดับความยากลำบากในการดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา

ประชากรคือผู้ปกครองเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาซึ่งเป็นเด็กที่มีอายุ 1.6 - 5 ปี ที่มารับบริการพยาบาลประเภผู้ป่วยใน ภารกิจการพยาบาล สถาบันราชานุกูล ในปีงบประมาณ 2568 ช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 ถึง เดือน มกราคม พ.ศ. 2568 กลุ่มตัวอย่างคือผู้ดูแลเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาที่มารับบริการประเภผู้ป่วยใน สถาบันราชานุกูล ตั้งแต่ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ถึงวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2568 โดยมีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 40 คน ประกอบด้วยกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินการรับรู้และการยอมรับภาระการดูแล

โปรแกรมพลังใจสร้างได้ ผู้วิจัยบูรณาการแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของ Miller (1992) ร่วมกับกระบวนการพยาบาล และโปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจของโสภณ สวัสดิ์ (โสภณ สวัสดิ์, 2548) มีค่าความตรงของเนื้อหา เท่ากับ 0.87 และแบบประเมินการรับรู้และยอมรับต่อภาระการดูแลผู้วิจัยประยุกต์ใช้แบบวัดภาระการดูแลสมาชิกในครอบครัวที่เจ็บป่วยเรื้อรังที่บ้านที่พัฒนาโดยโอเบิสท์ (Oberst, 1990) ซึ่งแปลและดัดแปลงให้เหมาะสมกับคนไทยโดย สายพิน ศุพุทรมงคล (สายพิน ศุพุทรมงคล, 2536) และนำมาดัดแปลงร่วมกับแบบประเมินพฤติกรรมดูแลเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญาของจารุวรรณ ประดา (จารุวรรณ ประดา และคณะ, 2553) มีค่าความตรงของเนื้อหา เท่ากับ 0.92 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และ เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ค่าสถิติ Pair t-test ในกลุ่มเดียวกัน เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช้ค่าสถิติ Independent t-test ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ผลการวิจัยพบว่าการรับรู้และยอมรับต่อภาระการดูแลกลุ่มที่ได้โปรแกรมพลังใจสร้างได้ ก่อนและหลังการทดลองคะแนนด้านระดับความยากลำบากในการดูแลลดลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านระยะเวลาที่ใช้ในการดูแลคะแนนลดลงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมพลังใจสร้างได้กับกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมปกติหลังการทดลองทั้งสองด้าน คะแนนลดลง ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : โปรแกรมพลังใจสร้างได้ การรับรู้ต่อและยอมรับต่อภาระการดูแล ผู้ดูแลเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา